

Jako nezávislá instituce pečujeme o cenovou a finanční stabilitu, dohlížíme na finanční systém, podporujeme jeho vyvážený rozvoj a zajišťujeme hladký oběh peněz a plynulý platební styk.

Společným působením měnové a makrobezpečnostní politiky přispíváme ke stabilitě makroekonomického prostředí.

Jako banka státu poskytujeme státu a veřejnému sektoru bankovní služby.

V souladu s hlavním cílem s odbornou péčí nakládáme s devizovými rezervami.

Jsme součástí Evropského systému centrálních bank a podílíme se na plnění cílů a úkolů ESCB.

Vykonáváme svoji činnost prostřednictvím ústředí, poboček a územních pracovišť. Svá zastoupení máme v Praze, Brně, Hradci Králové, Ostravě, Českých Budějovicích, Plzni a Ústí nad Labem.

MĚNOVÁ POLITIKA

Naším hlavním úkolem je pečovat o cenovou stabilitu. Jinými slovy dosahovat nízké a stabilní inflace, která usnadňuje rozhodování a plánování firem a domácností. K dosahování svého zákonného mandátu od roku 1998 využíváme režim cílování inflace, v jehož rámci s předstihem veřejně vyhlášíme inflační cíl. Od roku 2010 je inflační cíl ČNB pro celkovou inflaci stanoven ve výši 2 %. K jeho dosažení může centrální banka použít širokou škálu nástrojů. V našem případě jsou tím hlavním měnověpolitické úrokové sazby. V listopadu 2012 byly úrokové sazby sníženy až k technické nule, čímž se vyčerpal prostor pro použití hlavního nástroje měnové politiky. K žádoucímu uvolnění měnové politiky pak byl od listopadu 2013 do dubna 2017 používán další nástroj, a to měnový kurz.

FINANČNÍ STABILITA

Péčí o finanční stabilitu zajišťujeme, aby finanční systém plnil své funkce bez závažných poruch a nežádoucích důsledků pro současný i budoucí vývoj ekonomiky jako celku.

Finanční stabilita a její prosazování prostřednictvím makrobezpečnostní politiky se v posledních letech staly jedním z klíčových úkolů centrálních bank. ČNB rozpoznává, sleduje a posuzuje rizika ohrožení stability finančního systému, která se mohou projevit v budoucnu. Nastavuje nástroje makrobezpečnostní politiky s cílem daná rizika snížit a zároveň zvýšit odolnost finančního systému vůči případným nepříznivým šokům.

DOHLED

Vykonáváme dohled nad finančním trhem v České republice. Provádíme dohled nad bankovním sektorem, družstevními záložnami, kapitálovým trhem, pojišťovnictvím, penzijními společnostmi, fondy penzijních společností, směnárny a institucemi v oblasti platebního styku. V rámci své činnosti aplikujeme, popřípadě blíže stanovujeme pravidla, která chrání stabilitu finančního trhu a zároveň přispívají k jeho bezpečnému fungování. Je nám rovněž dána působnost nad dodržováním pravidel ochrany spotřebitele u těch subjektů, nad nimiž vykonáváme dohled. V případě zjištění nedodržování stanovených pravidel ze strany dohlížených subjektů jsme oprávněni tyto postihovat.

PLATEBNÍ STYK A PENĚŽNÍ OBĚH

Provozováním mezibankovního platebního systému a vydáváním bankovek a mincí zajišťujeme plynulý platební styk a hladký oběh hotovosti.

Podílíme se na přípravě zákonných úprav v oblasti peněžního oběhu a platebního styku. Provozujeme systém mezibankovního platebního styku CERTIS, ve kterém vedeme účty bankám, spořitelním a úvěrním družstvům a pobočkám zahraničních bank a zajišťujeme jejich vzájemný platební styk.

Budova Národní banky Československé

Budova České národní banky

Zasedací síň bankovní rady NBČ

Jednací místnost bankovní rady ČNB

Výměna peněz po peněžní reformě 1936

Kolkování federálních bankovek 1936

Ruční počítání papírových platidel 1936

Stroj na zpracování bankovek BPS 1040

1920 1925 1930 1935 1940 1945 1950 1955 1960 1965 1970 1975 1980 1985 1990 1995 2000 2005 2010 2015

Státní a mezinárodní linie (Československo a Česká republika)

- 28. 10. 1918 – vznik Československa
- 19. 11. 1938 – zákon o autonomii Slovenska a Podkarpatské Rusi; Česko-Slovensko
- 14. 3. 1939 – vytvoření Slovenského státu
- 15. 3. 1939 – okupace českých zemí nacistickým Německem
- 16. 3. 1939 – vyhlášení Protektorátu Čechy a Morava
- 29. 9. 1938 – Mnichovská dohoda, odstoupení pohraničních území
- 8. 5. 1945 – osvobození Československa
- 25. 2. 1948 – komunistický převrat v ČSR
- 1954 – Československo přestalo být členem MMF a SB
- 1. 1. 1953 – vytvoření bankovní správy jako poradního orgánu generálního ředitele Státní banky československé
- 11. 7. 1960 – Československá socialistická republika (ČSSR)
- 21. 8. 1968 – okupace ČSSR vojsky Varšavské smlouvy, ukončení obrodného procesu
- 1. 1. 1969 – federalizace ČSSR
- Listopad 1989 – pád komunistického režimu – sametová revoluce
- 1. 1. 1993 – vznik České republiky
- 12. 3. 1999 vstup ČR do NATO
- 29. 3. 1990 – Československá federativní republika
- 23. 4. 1990 – Česká a Slovenská federativní republika
- Září 1990 – obnovení členství Československa v MMF a SB
- 21. 12. 1995 vstup do OECD
- 1. 5. 2004 začlenění České republiky do EU

Bankovní linie (Centrální banka)

- 11. 3. 1919 – zahájil činnost Bankovní úřad ministerstva financí
- 14. 4. 1920 – přijat zákon o akciové bance cedulové 347/1920 Sb. z. a n.
- 26. 4. 1920 – Bankovní úřad převzal kompetence Československé devizové ústředny
- 1. 4. 1926 – zahájila činnost Národní banka Československá
- 12. 11. 1944 – Dekretem presidenta republiky č. 16/1944 zřízen Československý měnový úřad
- 27. 1. 1939 – Národní banka Československá přejmenována na Národní banku Česko-Slovenskou
- 31. 3. 1939 – Národní banka Česko-Slovenská transformována na Národní banku pro Čechy a Moravu
- 18. 5. 1945 – namísto bankovní rady zřízena dočasná správa Národní banky
- 19. 10. 1945 – sloučení Národní banky a Slovenské národní banky; obnovena jednotná Národní banka Československá
- 11. 3. 1948 – Národní banka Československá se stala veřejným státním ústavem
- 3. 7. 1950 – zahájila činnost Státní banka československá
- 1. 7. 1958 – Státní banka československá převzala funkce Investiční banky
- 10. 11. 1965 – Státní banka československá byla vyňata z kompetence MF
- 1968–1969 – pokus o obnovení dvoustupňového bankovního systému
- 1. 1. 1971 – posílení postavení jednotné Státní banky československé ve státní správě
- 1. 1. 1990 – obnovení dvoustupňového bankovního systému – Státní banka československá jen centrální bankou
- 2. 1. 1992 – nejvyšším řídicím orgánem Státní banky československé se stala bankovní rada
- 1. 1. 1993 – vznik České národní banky
- 1. 6. 1998 – dohoda o spolupráci při výkonu dohledu a státního dozoru v oblasti kapitálového trhu mezi ČNB, KCP a MF
- 1. 4. 2006 – integrace dohledů nad finančním trhem do ČNB
- 20. 6. 2001 – Ústavní soud potvrdil nezávislost ČNB
- 1. 12. 2016 – výrazné rozšíření dohledových kompetencí ČNB
- 2008 – ČNB svěřeny nové pravomoci v oblasti ochrany spotřebitele
- 11. 7. 2012 – vznik konstituce zemí střední a východní Evropy v MMF
- 2013 – péče o finanční stabilitu se stala jedním z hlavních cílů činnosti ČNB

Měnová linie (Měnová politika)

- 3.–9. 3. 1919 – provedení měnové reformy a kolkování bankovek
- 17. 2. 1934 – první devalvace koruny (1Kč / 37,15 mg Au)
- 7. 11. 1929 – přechod k měně zlaté devizy (1 Kč / 44,58 mg Au)
- 10. 4. 1919 – přijat zákon 187/1919 Sb. z. a n. – Československá koruna (Kč) měnovou jednotkou
- 9. 10. 1936 – druhá devalvace koruny (1 Kč / 31,21 mg Au)
- 27. 1. 1939 – vládním nařízením změněno označení koruny z „Kč“ na „K“
- 16. 3. 1939 – výnosem říšského kancléře A. Hitlera zavedena jako zákonné platidlo říšská marka „RM“, vedle ní i koruna „K“
- 1939 – rozdělení československé měny
- 1. 11. 1945 – provedena měnová reforma, zavedena koruna československá (Kčs)
- 5. 4. 1945 – přijat Košický vládní program s orientací k centrálnímu řízení ekonomiky
- 1. 6. 1953 – provedena peněžní reforma, zrušen Likvidační fond měnový (1 Kčs / 0,123426 g Au)
- 1. 1. 1967 – „cenová přestavba“, provedeny úpravy kurzu koruny, tzv. vnitřní reprodukční cenové vyrovnání
- 1. 1. 1971 – začal platit zákon o devizovém hospodářství 143/1970 Sb.
- 1971 – zavedení měnového plánu
- 22. 10. 1963 – zaveden převoditelný rubl jako zúčtovací jednotka MBHS
- 1. 1. 1969 – zrušení zlatého obsahu československé koruny de iure
- 1. 1. 2002 – hlavním cílem činnosti ČNB se stala péče o cenovou stabilitu
- 1998 – počátek cílování inflace
- 27. 5. 1997 – opuštění režimu fixního měnového kurzu a nahrazení tzv. řízeným floatingem
- 8. 2. 1993 – odluka české měny od československé
- 1. 10. 1995 – začal platit devizový zákon 219/1995 Sb. (zavádí mj. vnější směnitelnost koruny)
- 7. 11. 2013 – 6. 4. 2017 – používání kurzu CZK/EUR jako nástroje měnové politiky

Vysvětlivky: **ČNB** – Česká národní banka; **NBC** – Národní banka Československá; **MBHS** – Mezinárodní banka hospodářské spolupráce; **SB** – Světová banka; **MMF** – Mezinárodní měnový fond; **SBČS** – Státní banka československá; **MF** – Ministerstvo financí; **KCP** – Komise pro cenné papíry; **BÚMF** – Bankovní úřad ministerstva financí; **OECD** – Organisation for Economic Co-operation and Development; **NATO** – North Atlantic Treaty Organization